БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 7 (1915)
ЯНВАРИИН 8
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Түсэбөө дүүргэхын түлөө жэлэй эхинһээ тэмсэхэ

бадахи табанжэл дүүрэжэ, зурахи табанжэлэй түрүүшын жэл 56 он гараһаар недели болобо. рһэн үе соо оронноймнай социатическэ промышленность табанэйнгээ даалгабарие болзорь холо урид дүүргэжэ, түсэбһөө ур тон ехэ продукци үйлэдбэлэн байна. Табанжэлэй турша р колхозууд ба совхозууд, МТС- болон предприятинууд бүтээсэ эй элдэб машина зэмсэгүүдээр гагдаа. Тэрэнэй ашаар гараар эжэ байһан ажал ехэтэй хүдэлнүүд жэл ерэхэ бүри үсөөржэ, лай бүтээсэ эрид дээшэлнэ.

радай ажахын һалбари бүхэндэ ройи арга боломжонуудые элиэн оложо, тэдэнээ ашагтайгаар глэхэ, түйлаһан амжалтаараа һааа амарангүйгөөр хүдэлмэридэутагдалаа дары усадхаха гэжэ мунистическэ партимнай советхүнүүдые һургана. Энэ эрилтые үүлэн, предприяти бүхэнэй колив гүрэнэй түсэбые саг болзор ь дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ үлхэ байна. Парти, правительн заһанай ёһоор, хүдэлмэридөө хубилалта хэжэ, продукци үйэрилхэ гүрэнэй түсэбые амжалйгаар дүүргэһэн предприяти манайшье республикада олон. сахан Сэмбын фабрикые абажа аха болоо һаа, жэлэйнгээ даалариһаа гадуур хэдэн мянган метр бэ нэхэжэ гаргаа. Тус предприяахадаа саг үргэлжэ иимэ амжалайгаар хүдэлнэб гэхэдэ, хүдэлмэдынь ажалайнгаа эмхидхэлые м һайжаруулна, доторойнгоо арболомжонуудые дүүрэнээр хэрэгые оролдоно.

эбэшье, республикымнай промышна *предприятинууд барандаа* нэ һайнаар хүдэлмэрилнэгүй. Нид олон предприятинууд нёдондо лэй түсэбые дүүргэнгүйгөөр ара- ажахыда ехэхэн хэмжээнэй дукци дутуу үгэһэн байна. «Закаллес» комбинадай зарим лесмхозуудта бэрхэшээлтэ байдал ёолдонхой. Хэнэйшье мэдэхээр, луутайн леспромхоз республимнай модо бэлэдхэлэй промышностиин эгээл ехэ, техническэ тараа һайнаар хангагдаһан предятинуудай нэгэн болоно. Эндэ хүмэришэдэй дунда социалистиче мүрысөөнэй муугаар эмхидхэгэн, ажалай эмхидхэлэй һайжаулагдадаггүй дээрэһээ модо шэрэ 1955 оной түсэб дүүргэгдэнгүйр үлэбэ. Тэрэшэлэн Баргажанай, анцын, Байкальска болон бусад спромхозууд модо шэрэхэ түсэбөө үргэжэ шадаагүй.

еспубликымнай промышленность ы дээрээ продукци үйлэдбэрилхэ анжэлэйнгээ даалгабарие дүүршье һаань, зарим һалбаринь ханлтагүй байдалтай. Нютагай прошленностиин министерствын ба олзоборилгын кооперациин системын олон предприятинууд гүрэнэй түсэб дүүргээгүй дээрэһээ хэдэн зуу мянган түхэригэй эд бараа худалдаа наймаанай организацинуудта дутуу тушаагаа.

Мүнөө зургаадахи табанжэлэйнгээ түрүүшын жэлдэ ороод байхадаа үнгэрэгшэ жэлэйнгээ хүдэлмэриин алдуу дутуунуудһаа һургаал абажа, продукци үйлэдбэрилхэ гүрэнэй түсэбые жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилээд графигай ёһоор дүүргэхын түлөө тэмсэл—предприяти бүхэнэй гол зорилго болоно. Энэ зорилго КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэритэй таһаршагүй холбоотой. Юуб гэхэдэ, үйлэдбэри дээрэ түрүү дүй дүршэл, шэнэ технологи үргэнөөр хэрэглэжэ, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ тухай тус пленумэй тогтоол соо онсо тэмдэглэгдэнэ ха юм.

Предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө оролдолго гаргаагүйдөө продукци үйлэдбэрилхэ түсэбые саг болзор соонь дүүргэхын аргагүй байһанние мартаха ёһогүй. Гэхэтэй хамта, Улан-Удын паровозо-вагонно депогой, Галуута-Нуурай рудоуправлениин зарим шахтануудай хүтэлбэрилэгшэдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө һулаар тэмсэжэ байһанние тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Ушар тиимэһээ эдэ предприятинуудта элдэб шалтагаанһаа боложо, машина зэмсэгүүдэй миин байха ябадал олон. Иимэ хангалтагүй хүдэлмэриин эсэстэ предприяти жэгдэ бэшээр хүдэлмэрилнэ, һара, кварталай дүүрэхэ болоходо элдэб яараха, тэбдэхэ ушар гарадаг.

Предприяти бүхэндэ түсэбэй дүүргэлтые имагтал графигай ёһоор ябуулгада мастер, бригадирнууд тон ехэ үүргэ эзэлдэг гээшэ. Тэдэнэр хүдэлмэришэн бүхэндэ хэхэ ажалыень даалгажа үгэнэ, ажалдань ямар оумэнэй дуталдажа байһые хаража, мэдэжэ байдаг. Тиимэһээ предприятиин хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэриин үдэр бүриин графигые дүүргэхын зорилгоор мастернууд болон бригадирнуудта анхарал хандуулжа, тэдэнэртэ эрилтээ дээшэлүүлхэ ёһотой.

КПСС-эй XX съездын нээгдэтэр гоотойхон үдэр үлэжэ байна. Энэ түүхэтэ үдэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын тулада предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна организацинууд хүдэлмэришэдые социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадуулжа, гүрэнэй түсэбые жэлэй түрүүшын һараһаа амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал түйлаха уялгатай. Республикымнай промышленна предприяти бүхэнэй коллектив 1956 ондо продукци үйлэдбэрилхэ даалгабаря үлүүлэн дүүргэхын тулада доторойнгоо бүхы арга боломжые дүүрэнээр ашаглахын түлөө тэмсэхэ байна.

ТЕЛЕГРАММА

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэдэ

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Суданай бэеэ даанхай байдалтай болоһонтой дашарамдуулан Танай ьгээһэн үнэн сэдьхэлэй амаршалга бэшэгэй түлөө Суданай түлөөлэгэдэй Палатын үмэнэһөө тон ехэ баясхалан хүргөөд, һайн һайханиие сэжэ байһанаа элирхэйлнэб.

Түрүүлэгшэ Бабакир АВАДАЛЛА.

Хартум город.

ТЕЛЕГРАММА

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Та Дээдэ тушаалта господинда

МОСКВА

Дээдэ тушаалта Танай халуун амаршалгын түлөө баясхалан хүргэб, Суданска бэеэ даанхай Республикые баяртай ёһоор мэдэрһэндэтнай дьхэлээ ехээр ханажа байһанаа элирхэйлнэб, дипломатическа, консульско болон худалдаа наймаанай харилсаа байгуулхаар бэлэн байетнай һайшаагаад, энээниие би мүн лэ зүбшөөнэб.

Эб найрамдал сахиха ба дэлхэйн бүхы үндэһэтэнэй хоорондо хани ёноной харилсаа хүгжөөхэ хэрэгтэ өөрынгөө туһа нэмэрие оруулха болонoo Судан баясан мэдэрнэ.

Зол жаргалтай байхыень, дэбжэлтэ түйлахыень советскэ арадта хүхыемни, Та Дээдэ тушаалтые тон ехээр хүндэлжэ байдагаа этигүүлемни зүбшөөгыт.

Суданай Премьер-Министр.

Хартум город.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Индиин Президент Раджендра Прасад хоёрой абалсаһан хандалга бэшэгүүд

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн нүхэр Н. С. Хрущев Инди ошоходоо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. Ворошиловай эльгээһэн амаршалгын хандалга бэшэгые Индиин президент Р. Прасадта барюулһан байгаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. Ворошиловай нэрэ дээрэ Индиин президент Р. Прасадай эльгээһэн харюутай хандалга бэшэг абтаба.

Хандалга бэшэгүүдэй текстнүүд доро толилогдобо.

Дээдэ Тушаалта д-р Раджендра Прасадта

Индиин Республикын Президентдэ

Та Дээдэ тушаалта!

Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай, Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущевой Инди ошоһон тон таатай зохид ушар байдалые хэрэглэн, Советскэ Союзай арадуудай, Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй зүгһөө, мүн өөрынгөө зүгһөө, г-н Президент, Танда, агууехэ индийскэ бүхы арадта эгээн үнэн сэдьхэлһээ баярые хүргэжэ, һайн һайханиие хүсэнэб.

Советскэ Союз ба Инди уласхоорондын эб найрамдалай хамгаалагдахые, арадуудай хоорондын хани барисаанай, харилсан ажаллалгын бэхижүүлэгдэхые тон ехээр хүсэнэ. Манай хоёр ороной хоорондын хани ёһоной, үнэн сэдьхэлэй харилсаанай ба харилсан ажаллалгын үргэдэн бэхижэжэ байһаниие тэмдэглэхэ золтой байнаб. Индиин Премьер-Министр г-н Неругэй һаяхан Советскэ Союз ерээд ошоһон ябадал энээндэ нилээд ехээр туһалһан байна.

Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай Верховно Соведэй Президиум эб найрамдалда дуратай агууехэ гүрэниие — Индиин Республикые толгойлогшо Дээдэ тушаалта Таниие амаршална. Бүгэдэниитын эб-найрамдал хамгаалан бэхижүүлхэ хэрэгтэ, Инди Советскэ Союз хоёрой хоорондын хани ёһоной харилсаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ Танай өөрынтнай гүйсэдхэдэг үүргые советскэ арад үндэрөөр сэгнэнэ.

Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой Танай орондо ошолго хадаа манай оронуудай арадуудай аша туһада, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай агууехэ, арюун һайхан хэрэгэй аша туһада Инди Советскэ Союз хоёрой хоорондо тон һайнаар мандажа байгаа үнэн сэдьхэлэй хани барисаае, харилсан ажаллалгые бүри ехээр бэхижүүлхэ гэжэ найдахыемни, г-н Президент зүбшөөгыт.

К. ВОРОШИЛОВ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ.

Москва, Кремль.
1955 оной ноябриин 16.

Дээдэ Тушаалта Маршал К. Ворошиловта,

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэдэ

МОСКВА

Та Дээдэ тушаалта,

Господин Булганинай, господин Хрущевой айлшалалгатай дашарамдуулан Танай намда һайхан хүсэлөөр эльгээһэн, Индиин арадта Советскэ Союзай арадай хүсэжэ байһан һайн һайхан хүсэлые элирхэйлһэн хандалга бэшэгыетнай абаха золтой байгааб.

Инди Советскэ Союз хоёрой хоорондохи хани ёһоной харилсаанай хүгжэлтые би онсо һонирхон хаража байдагби. Та Дээдэ тушаалтын тэмдэглэһэнэй ёһоор, энэ хани барисаан Премьер-Министр Неругэй үнгэрэгшэ зун Советскэ Союзда айлшалалгаар бэхижүүлэгдээ. Советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй Индидэ айлшалалга тэрээнэй саашанхи хүгжэлтэдэ туһалһыень мэдэжэ, Та баясаха байхат. Тэдэнэрэй хайшашье ошоо һаань, үргэн ниитэ арад тэдэнэрые хаа хаанагүй ехэ баяртайгаар амаршалһан байна. Советскэ Союзай арадые хүндэлдэг, тэрээндэ дурладаг байһанаа манай арадай тиигэжэ харуулһандань би баяртайб.

Танай ороной өөрыгөө хамгаалха ба тэрээниие хүгжөөхэ хэрэгтэ Танай өөрынтнай байгуулһан аша габьяа Инди дотор мэдээжэ юм. Бүхы оронуудай хоорондо эб найрамдал, һайн харилсаа бэхижүүлхэ тушаа Танай анхарал оролдолго гаргажа байдагые би мүн лэ мэдэхэ болонхойб. Манай оронуудай хоорондын улам хүгжэжэ байгаа хани барисаан ба харилсан ажаллалга бүгэдэниитын эб найрамдалай хэрэгтэ туһалха гэжэ батаар этигэнэб.

Раджендра ПРАСАД, Индиин Президент.

Раштрапати Бхабан, Нью-Дели.
1955 оной декабриин 5.

Московско область. М. И. Калининай нэрэмжэтэ Подольско механическа завод хүндэ хүдэлмэрие механизацилха, шэнэ түрүү техникые үйлэдбэридэ хэрэглэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Орёо нарин детальнуудые шудхадаг шэнэ цех һаяхан эндэ ашаглалгада оруулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: орёо нарин детальнуудые шудхалгын цех. Прессовщигууд З. Блиндер (зүүн гарһаа), Л. Шмелева ажаллажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Трактор машинануудаа һайнаар заһабарилая

Воронежско областиин ба Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнуудай Хандалгада харюу

Механизмуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэбди

Манай бригадын механизаторнууд түрүүн Воронежско областиин, удаань Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнуудай Хандалгатай танилсажа, тэдэниие ехээр һайшааба. Тиигээд энэ жэлдэ ороoһото болон хүдөө ажахын бусад культуранuудай баян ургаса ургуулхын тула мүнөөнһөө шангаар тэмсэхэ гэжэ шиидээ. Мүнөө манай бригадынхид МТС-эй бүхы механизаторнуудтай хамта трактор, машинануудай заһабарилгые амжалтатайгаар ябуулжа байна. Трактор заһабарилха дүрбэдэхи кварталай түсэб 110 процент дүүргэгдээ.

Тракторна паркаяа үбэлдөө һайнаар заһабарилаал һаа, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха байнабди. Үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр полевой хүдэлмэриин үедэ техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаһанай ашаар, условно трактор бүхэнөөр 704 гектар зөөлэн хахалалга хэһэн байнабди. Хабарай тарилтые саг болзортонь шанар һайнтайгаар үнгэргөөд, зундаа ургасаяа һайнаар харууһалжа байһанай ашаар тарилгын талмайн га бүриһөө дунда зэргээр 10-аад центнер ороoһото культуранuудай ургаса хуряагдаа.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, энэ жэлдэ бидэнэр ороoһото культуранuудайнгаа тарилгын талмайн га бүриһөө 13 центнер ургаса хуряаха зорилго урдаа табибабди. Энэ жэлдэ бидэнэр ороoһото ба тэжээлэй үнэтэ культура болохо кукурузые һайнаар ургуулхын түлөө бүхы оролдолгоё гаргахабди. Мүнөө жэлдэ алишье культуранuудай баян ургаса ургуулха арга боломжо манда гүйсэд бии. Шэнээр хахалагдаһан 150 гаран гектар газар зун, намартаа элдүүрилэгдэжэ, һайнаар бэлэдхэгдээ. Тиихэдэ 400 гаран гектар газарта колхозно эрдэмтэ Терентий Семенович Мальцевай аргаар пар хахалжа бэлдэһэн байнабди. Тэрэ газар шаблаагүй плугаар гүнзэгыгөөр хахалагдаһан байна.

Манай бригадынхид Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо малайнь үбэлжэлгэдэ горьтой туһаламжа үзүүлнэ. Ургасаяа хуряажа дүүргэмсээрээ механизаторнууднай гахайн фермэ дээрэ тэжээл шанаха, буйлуулха кухни баряа. Гадна, урдань баригдажа байһан аад орхигдоһон, 100 үнеэдэй байха нэгэ типовой байра саашань барижа дүүргэбэ. Удаань механизаторнууднай хаягдаһан хуушан худагуудые заһабарилжа, мүн шэнэнүүдые малтажа, 6 худагһаа уһа гаргаба. Тэдэ худагуудһаа мал уһалагдана. Тиихэдэ халуун намарһаа хойшо 2 трактор үбһэ тэжээл зөөжэ байдаг.

Ерэхэ полевой хүдэлмэриин үедэ бидэнэр механизмуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, хабарай тарилгые саг болзортонь үнгэргэхэ, ургасын хойноһоо һайнаар харууһалха, ургасые түргэнөөр хуряажа абаха байнабди. Энээнэй тулада механизаторнууднай мүнөө трактор болон хүдөө ажахын машинануудые нарин һайнаар заһабарилжа байнхай.

Л. Балданов,
Үшөөтэйн МТС-эй тракторна бригадын бригадир.

Хүршэнэрэйнгөө үүсхэлые халуунаар дэмжэбэ

КЯХТА. **(Телефоноор абтаба).** Түрэл Коммунистическэ партиингаа XX съездые ажалай амжалтаар угтая гэһэн Воронежско областиин механизаторнуудай Хандалгатай Кяхтын МТС-эйхидэй һая танилсаад байтар, тэдэнэй хүршэ Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнуудай Хандалга газетэнүүдтэ мүн лэ толилогдоо. КПСС-эй XX съездын нээгдэхэ үдэр болотор трактор, машинануудай заһабарилгые дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэе гэжэ республикын бүхы механизаторнуудта хандаһан хүршэнэрэйнгөө эдэбхи үүсхэлые кяхтынхид тон халуунаар угтаба. Тиигээд эндэхи механизаторнууд январиин 21 болотор тракторнуудай заһабарилгые, февралиин 10 болотор прицепной машинануудай заһабарилгые дүүргэхэ гэһэн социалистическэ уялга абаа.

Кяхтын МТС-эй механизаторнууд партиин съездын хүндэлэлдэ бүхы оролдосоо гарган ажаллажа, энэ жэлдэ ороoһо тарянай болон хүдөө ажахын бусад культуранuудай баян ургаса ургуулха гэжэ шиидэбэ. Ороoһото культуранuудай бүхы тарилгын га бүриһөө 10 центнерһээ бага бэшэ ургаса, кукурузын га бүриһөө 20—25 центнер эдеэшэнтэһэн буурсагуудые, мүн нилээд ехэ набша эшэ хуряаха гэжэ шиидээ.

Эндэхи механизаторнууд мүн малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха хэрэгтэнь колхознигуудта ехээр туһалдаг болохо гэжэ хэлсэбэ. Тиин энэ жэлдэ харьяата колхозуудтаа үнеэн бүриһөө 1400 литрһээ бага бэшэ һү һааха, хонин бүриһөө 2 килограммһаа бага бэшэ ноoһо хайшалха гү, али элдүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 80—85 килограмм ноoһо абаха ябадал хангаха гэжэ шиидэһэн байна.

Уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула механизаторнууд мүнөө трактор, машинануудаа эршэмтэйгээр заһабарилжа байнхай. Трактор заһабарилха 4-дэхи кварталай түсэб 140 процент дүүргэгдэжэ, 28 трактор бэлэн болгогдоо. Газар элдүүрилгын машинануудые заһабарилха түсэб 160-аад процент дүүргэгдэһэн байна.

Иигэжэ Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнуудай Хандалга хүршэнэртэнь ажалай болон патриотическа айхабтар ехэ дэбжэлтэ үүсхээ.

А. Нагаслаев.

«Обь» гэжэ дизель-электроход Антарктика хүрэбэ

«Обь» гэжэ дизельэлектроход Антарктикын эрьедэ тулажа ошобо гэһэн радиограмма Хойто далайн замай главна управленидэ абтаба.

СССР-эй Наукануудай академиин антарктическа экспедициин флагман Дейвисэй далайе амжалтатайгаар үнгэрөөд, өөрынгөө маршрудай һүүлшын пунктда — Депо тохойдо хүрэбэ.

Корабль эрье шадарай зузаан мүльһэ эбдэн, хэдэн зуун метр гүнзэгырэн ороод, самолёдууд, тракторнууд болон бусад түхеэрэлгые буулгажа болохо бата зузаан мүльһэндэ хүрэбэ. Советскэ Союзай Герой И. И. Черевичныи авиационно отряд январиин 6-да мүльһэн дээрэ гараба. Самолёдууд хабсаратдажа эхилээ. Советскэ эрдэмтэдэй түрүүшын бүлэг: Г. Г. Корт, А. М. Гусев, Г. А. Авсюк, П. А. Шумский болон бусад мүльһэн дээгүүр саашаа ошоо. Тэдэнэр энэ районие шэнжэлэн, гуша шахуу километр сапаар ябаһан байна. «Обиин» зогсоһон газарһаа холо бэшэ антарктическа түбиин бодото эрье олдоо. Тосхониие ба обсерваториие тэрээн дээрэ түхеэржэ болохо юм. Гэбэшье, антарктическа станциин батаар һуурижаха газар хадаа мүльһэтэ Шехлтонһоо Гаусс гэжэ хада хүрэтэрхи эрьеые советскэ эрдэмтэд болон лётчигуудай һайса шэнжэлһэнэй һүүлээр тодорхойлогдохо байна.

Советскэ морягууд Кейптаун гэжэ портдо ойртожо ябаһа гэһэн радиограмма советскэ нүгөөдэ кораблиин — «Лена» гэжэ дизельэлектроходой бортһоо абтаа. Эндэһээ нүүрһэ ба эдеэ хоолой зүйлнүүдые нэмэжэ абаһанай һүүлээр тэдэнэр мүн урда широтанууд руу ошохо байна.

Ой модоной промышленностьда шэнэ тракторнууд

МИНСК. (ТАСС). Минскэ тракторна заводой коллектив зургаадахи табанжэлэй эхилэн сасуу арадай ажахыда хэрэглэгдэхэ шэнэ һайн техникые бүтээн гаргахаяа бэлэдхэжэ байна.

Тус заводой директор А. М. Тарасов ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, иигэжэ хэлээ:

— «ТДТ-40» гэжэ модо таллуулдаг трактор ой модоной промышленностьда хэрэглэгдэхэ юм. Энэ трактор «КТ-12» маркын машинада орходоо шанар һайнтай. Модо таллуулхадаа тэрэ 10-аад кубометр модо ашаха байна. Энэ тракторай үшөө нэгэ илгаань юуб гэхэдэ, дизельнэ мотортой юм. Тэрэнь 40 моринной хүсэтэй. Энэ трактор модые узуурһааньшье, үзүүрһээньшье шэрэхэ байна. Энэ шэнэ машина май һараһаа үйлэдбэрилэгдэжэ эхилхэ юм. Тэрэшэлэн тус предприяти бүри ехэ хүсэтэй үшөө «ТДТ-60» маркын тракторай серийнэ үйлэдбэрилгые бэлэдхэжэ байнхай. Энэ машина мүн ой модоной промышленностьда хэрэглэгдэхэ юм.

Коммунистическэ партиин XX съездын хүндэлэлдэ

Бурят-Монголой ажалшадай ажалай бэлэгүүд

Үдэрэйнгөө даалгабарие үлүүлэн дүүргэнэ

УЛАН-УДЭ. Махоркын фабрика табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые ноябриин 28-да дүүргээд, жэлэй дүүрэтэр 33 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилөө. 1955 онойнь түсэб мүн лэ болзорһоо урид 102 процент дүүргэгдээ. Фабрикын коллектив шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлжэ, даалгабаряа үдэр бүри үлүүлэн дүүргэнэ.

Е. Г. Епифановай хүтэлбэрилдэг набойщигуудай бригада партиин XX съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, даалгабаряа үдэрһөө үдэртэ 120 — 125 процент дүүргэнэ. Энэ бригадада ажалладаг А. Кузнецова, Е. Житихина гэгшэд даалгабаряа үдэр бүри 130—150 процент дүүргэжэ, ажалдаа онсо шалгарна. Махорко багсалагша В. Москвитина бригадынгаа гэшүүдһээ мүн лэ гээгдэхэгүй гэжэ оролдоно.

И. Будаев.

Һү һаалгаяа дээшэлүүлнэ

ЗАКАМЕН. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зориг-жонхой «Победа» колхозой һаалишад үнгэрэгшэ жэлдэ һү һаалгаяа хоёр дахин дээшэлүүлжэ, үнеэн бүриһөө 853 литр һү һаагаа.

Мүнөө колхозой һаалишадай дунда КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Центральна гүүртын һаалишад нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө һарадаа 100 гаран литр һү һаана. Фермын түрүү һаалишан Ринчин-Ханда Соктоева даажа байһан нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө ажахын энэ жэлэй түрүүшын 3 һара соо 314 литр һү һаагаа.

Н. Цыбенов.

Шэнэ шахтын түрүүшын продукци

ГУСИНО-ОЗЕРСК. Һаяхан эндэхи барилгын управлениин хүдэлмэришэд № 7/8 шэнэ шахта ашаглалгада оруулан, 1956 онии угтаһан байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ тус шахтын (начальнигынь нүхэр Солодков) коллектив социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, нүүрһэ малтаха нормоёо сүүдхэ бүхэндэ үлүүлэн дүүргэжэ эхилбэ. Энэ оной түрүүшын недели соо шэнэ шахтынхид графигһаа гадуур 100 шахуу тонно нүүрһэ Эхэ орондоо үгэбэ.

Түрэл партиингаа түүхэтэ съездые угтуулан

Манай ороной ажалшад Коммунистическэ парти, Советскэ правительствын хүтэлбэри доро эб найрамдалай түлөө тэмсэн, амгалан ажалдаа ехэнүүд амжалта туйлана. Үнгэрһэн табанжэл соо советскэ хүнүүдэй гараар ямар ехэ юумэн хэгдээб, хараад үзыт. Хүсэ ехэтэ Каховско гидроэлектростанци, Куйбышевска гидроэлектростанциин түрүүшын агрегат, мүн дэлхэй дээрэ түрүүшын атомна электростанци имагтал манай орондо ашаглалгада оруулагдаа. Эдэ бүгэдэ манай хүсэн түгэс арадуудай эршэтэ ажалай омогорхол болоно.

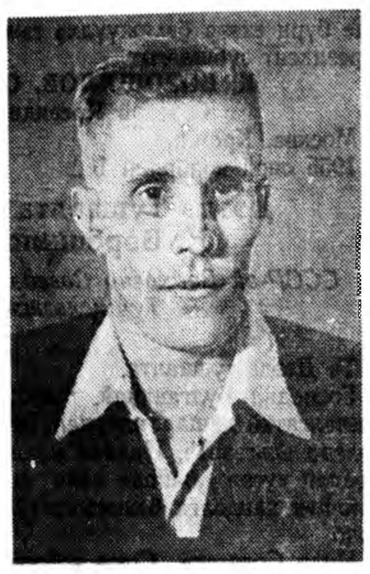

Мүнөө советскэ хүнүүдэй зургаадахи табанжэлдээ ороод зоримгой шангаар ажаллажа байһан үедэ КПСС-эй XX съезд болохо байна. Съездын нээгдэхэ түүхэтэ үдэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гээшэ ехэ хүндэтэй хэрэг мүн. Тиимэһээ би партиин ээлжээтэ съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсанаб. Консервнэ заводой түхеэрэлгэнүүдые һайнаар заһабарилжа, хүдэлмэреэр таһалгаряагүй хангаха тон шухала. Тэрэнэй тулада консервнэ банка бүтээдэг агрегадуудай эбдэрһэн, элиһэн частьнуудые саг соонь түргөөр, һайнаар заһабарилхые слесарьнүүд бултадаа оролдодогбди. Энэ оролдолгомнай консервнэ заводойхидой үнгэрэгшэ жэлэйнгээ даалгабариһаа гадуур 3 миллион банка консервэ үйлэдбэрилэн гаргаха хэрэгтэнь туһалаа гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй.

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэрие бэелүүлэн, үйлэдбэридөө уралан нарижуулгын ба ухаалан зохёолгын үрэ ехэтэй дурадхалнуудые хэрэглэхые оролдоноб. Минии зохёоһон машина тодхогдожо, консервнэ банкануудые угааха хүдэлмэри гүйсэд механизацилагдаба. Мүн урдань хоёр гэнжэ дээрэ хүдэлжэ байһан конвейерые хүсэ ехэтэй нэгэ гэнжэдэ оруулжа, бүтээсыень нилээд дээшэлүүлээб. Эдэ дурадхалнуудни жэл соо 12 мянган түхэригэй арьбалалта хэхэ арга олгоһон байна.

Шэнэ табанжэлэй түсэбые бэелүүлжэ эхилээд байхадаа, урдань туйлаһанаараа һанаагаа амарнагүйб. Техническэ эрдэмээ дээшэлүүлэн, уралан нарижуулгын хүдэлмэридэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, консервын банка гагнадаг агрегадай бүтээсые түргэдхэхэ зорилготойб. Туйлаһан амжалтаяа саашадань арьбадхан, Коммунистическэ партиингаа XX съездые ажалай бэлэгүүдээр угтахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэбди.

В. Немочин, Мяха-консервын комбинадай токарь.

Кукурузын бүри ехэ ургаса абахабди

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай колхоз түрүүшынхеэ кукуруза тарижа ургуулаа. Минии даажа байһан звено хамта 44 гектар газарта, тэрэнэй 8 гектарынь элһэлиг газарта, нүгөө 36 гектарынь шабарлиг хүрьһэтэй газарта кукуруза тариһан байгаа. «Гэмынь урдаа, гэмшэлынь хойноо» гэһэнтэй адли энэ культура тариха ехэнхи газараа (36 гектар) буруугаар олоһондоо гэмшэнэбди. Энэ газарһаамнай бага ургаса абтаа. Ажалаймнай гаргаша харюулагдаагүй. Тиигэбэшье, 8 гектар газарһаа яһала ехэ ургаса абаа гээшэбди. Гектар бүриһөөнь 240 центнер эшэ набшаһан абтаа. Энэ газараймнай хүрьһэн элһэлиг һэн гэжэ дээрэ тэмдэглээ һэм. Түрүүшын жэлдэ энэ газартаа кукуруза ургуулһан тухайгаа хэдэн үгэ хэлэхэмни. Газараа хахалхынгаа урда тээ суперфосфат, шубуунай аргал, извёстко, перегной холёод, үтэгжүүлгэ хэһэн байгаабди. Квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэгдээ һэн. Һүүлээрнь борнойлоо һэмди. Ургасын һая бултайжа байхадань хоёрдохёо борнойлообди. Зундаа ряд хоорондынь газарые хоёр дахин элдүүрилээбди. Түрүүн морин культиватораар, хоёрдохёо— тракторна культиватораар элдүүрилэгдээ һэн.

Кукурузын эшэнүүдэй 20 сантиметр үндэр болоходонь аммиачна селитрээр нэмэлтэ тэжээл оруулагдаа, мүн эшэнүүдынь шэнгэрүүлэгдээ. Майн 17—22-то тарилга хэгдээ һэн.

Түрүүшын жэлдэ кукуруза тарижа ургуулаад байхадаа энэ культурые ехээр таридаг болоо һаа, ажахыда ехэ ашагтай байха һэн гэжэ хэлэмээр. Газар газарай онсо илгаае хараадаа абажа, энэ культурые тарибал, гэрэнии ургуулха заабари сахибал, элһэлиг хүрьһэтэй газарта таряад һайнаар үтэгжүүлбэл, яһала һайн ургаса абтаха байна. Мүнөө жэлдэ манай звено 8 гектарай га бүриһөө 400 центнер кукурузын эшэ набшаһа абаха уялгатай. Энээнээ дүүргэжэ шадаха байхабди. Тиихын тулада бүхы оролдолтоёо гаргахабди. Гүнзэгыгөөр хахалһан намарай пар дээрэ тарилга хэхэбди. Поли дээрээ саһа тогтоожо, үтэгжүүлгэ бэлэдхэжэ эхилээбди.

Кукуруза гээшэмнай оролдоһоной урматай, ехэ ургаса үгэдэг культура юм. Саашадаа бага гаргаша хээд, ехэ ургаса абахын түлөө тэмсэхэбди.

Н. Валихматова, Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой кукуруза ургуулдаг звеногой звеньевой.

Үбэлэй хурьгадые һайнаар түлжүүлхэ

Урдань шэнэ жэлээр газаа гэртэмнай нарай хурьгадай маарлдаха, дэбхэрэлдэхэ абяан дуулдадаггүй, хурьгадаймнай байра хаалгатай, хон-жэн байдаг һэн. Харин мүнөө шэнэ түл олоороо абтажа, газаа гэртэмнай шууятай болоо.

Һүүлэй жэлнүүдтэ түрүү хонишодой жэшээгээр хонидоо үбэл эртэ хурьгалуулдаг болообди. Энэ аргын тон һайн байһание үнгэрэгшэ жэлэйнгээ хүдэлмэриин дүй дүршэл дээрэһээ ойлгожо абаабди. Үбэл гараһан хурьгад ногооной ургатар хүсэд томо болоһон байжа, бүхэли зундаа, намар орой болотор эхэтээ хамта бэлшэжэ ябадаг. Тиигэжэ тэдэнэр хабарһаа намар болотор ногоо эдинэ. Эртэ гараһан хурьгад удаадахи үбэлжэлгын эхилтэр томо болошоһон байжа, үбэлэй хүйтэние тэсэмгэйгээр дабадаг. Мүн эртэ хурьгалһан хонидшье хабартаа хүсэ шадалаа гээдэггүй, зунай сагта һайнаар таргалдаг, һооһо ехээр үгэдэг юм.

Хони, хурьгадые харууһалга ба эдеэлүүлгын түрүү арга хэрэглэлэнэй ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр 100 эхэ хонин бүриһөө 108 хурьга абажа түлжүүлээбди. Тиигээд түрэл Коммунистическэ партиингаа XX съездын хүндэлэлдэ мүнөө жэл 100 эхэ хонин бүриһөө 115 хурьга абажа түлжүүлхэ зорилготойгоор ажаллажа байнабди. Хониднай хурьгалжа захалһаар хахад һара тухай боложо байна. Мүнөө 200 холо гаран хурьга абаад байнабди. Энэ январь һара соо үлөөшэ 900 гаран хониднай бултадаа хурьгалхань. Богонихон саг соо иимэ олон хони хурьгалуулха гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Тиибэшье, бидэнэр абтаһан нэгэшье хурьгаяа гарзалуулангүйгөөр түлжүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа гарган ажаллажа байнабди. Эртэ хурьгалһан хонидоо 2 һара тухай амаруулаад, хэнзэлүүлхын тулада дахин ороондо оруулхамнай. Тиигэжэ август һарада хэнзэ хурьгадые абаха байнабди.

Хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлхэдэ тон һайн. Энэ аргые бидэнэр мүн лэ хэрэглэжэ байхабди. Энэ жэлдэ бүхы хурьгаднай кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэхэнэ.

Цырендари Эрдынеева, Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой отарые даагша.

Орденто заводой үнинэй хүдэлмэришэн

Саг эртэхэн, түрүүшын халаан эхилһээр часһаа үлүүхэн боложо байба. Зэд хайлуулдаг ваграна пеэшэнэй амһараар шад улаан дүлэн могойн хадхууртал һалаатан, забда зайгүй булталзана. Пеэшэнэй хажуугаар тохоногтоо хүрэмэ брезентэ бээлээтэй хүдэр улаан хүбүүд сүлөөгүйгөөр хүдэлмэрилнэд. Нэгэ зариманиинь нюдэндөө хара шэл хэжэ, зэдэй хайлажа байһание шалган харана...

Энэ үедэ Александр Маркелович Усов бэлэн болоһон хэбүүдые шалгажа дүүргээд, тэдээн сооһоо хоёрыень голобо.

—Паровозой зэдээр хэгдэдэг деталь үсөөншье һаа, тон шухала, жэжэхэн, орёо детальнуудынь болоно ха юм. Тиимэһээ таанар, хэбшэд бүхы шудхалаануудые һайн шанартай байлтахые оролдохо ёһотойт. Тэрэнэй тулада мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэй,—гэжэ байжа тэрэ хоёр залуу басагадта заана.

Уданшьегүй «бэлдэгты, шудхалаа эхилхэ болоо» гэһэн захиралта сонстобо. Александр Маркелович бэлэн хэбүүдые дүтэлүүлэн, шудхалгай үедэ хэрэгтэй болохо гохо болон бусад зэр зэмсэгүүдээ үшөө дахин шалгана. Игэһээр байтарнь сорго нээгдэжэ, нюдэ һаргаама ногоо-ягаан үгэгтэй шэнгэн зэд билтаран адхаржа эхилнэ. Нүхэр Усовай хүдэлмэрилжэ байхые харахада шудхалаашын мэргэжэлые һайнаар шудалһан хэбэртэй, оншотойхоноор ажаллана...

Үдэрэй эдеэлгэнэй болохын урдахана энэ шудхалаашан бэлэн болоһон детальнуудаа шалган хаража байба. Энэ үедэ тэрэнэй хажууда хүрэжэ ерэһэн халаанай мастер нүхэр Филипенко энеэбхилэн байжа, «Александр Маркелович, энэ жэлдэ ажалтнай ямар бэ?»—гэжэ асууба.

—Бараг даа, нүхэр мастер, партиин XX съездын улам ойртожо байхада ажалайнгаа бүтээсые һулараулжа яажашье болохогүйл. Мүнөө хахад халаан соо үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэжэрхибэ хаб,—гэжэ нүхэр Усов баяртайханаар харюусаба.

— Үнгэрэгшэ жэлдэ 18 һарын даалгабари дүүргээ хадаа энэ жэлдэ бүри ехэ амжалта туйлахыетнай хүсэнэб,—гээд мастер саашална.

Александр Маркелович Усов паровозо-вагонно заводой зэд шудхалгын цехын түрүүшүүлэй нэгэн юм. КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһан үдэрһөө хойшо тэрэ халаан бүхэнэйнгөө нормые 200 процентһээ доошо бэшээр дүүргэжэ зуураа, хүдэлмэриингөө баян дүй дүршэлые залуушуулда дамжуулан үгэнэ.

Б. Батуев.

Коллективэй шэнэ зорилго

БАУНТ. Промкомбинадай хүдэлмэришэд һара, квартал бүхэнэй даалгабарие үлүүлэн дүүргэжэ, нютагай промышленностиин түрүү предприятинуудай нэгэн болонхой.

Нүхэр И. Домбровскиин хүтэлбэриллэг дархашуулай цех үнгэрэгшэ жэлдэ ехэ амжалта туйлажа, жэлэйнгээ даалгабарие 120 процент дүүргээ. Эрхим ажалаараа шалгарагшад комбинадта нилээд олон. Жэшээнь, түмэршэ дархашуул Иващенко, Козулин гэгшэд даалгабаряа үдэр бүри 120—130 процент дүүргэнэ.

Комбинадай коллектив партиин XX съездые ажалай бэлэгүүдээр угтахын түлөө түүхэтэ съездын нээгдэтэр 1956 онойнгоо түрүүшын хоёр һарын даалгабарие бүхыдэнь дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

А. Беляев.

Үнэтэ ангуудые олоор барина

ТОРИ. Хамар-Дабаанай ой тайга ан гүрөөлэйнгөө баялигаар үни сагһаа суурхадаг. Эндэхи колхозуудай ангуушад механизаторнууд болон малшадтаяа хамта түрэл партиингаа съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Молотовой нэрэмжэтэ колхозой ангуушад (түрүүлэгшэнь нүхэр Доржиев) 119 булга, 6 мянган хэрмэ барижа, сезонно түсэбөө 20 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэбэ. Нүхэр Лубсановай хүтэлбэрилдэг бригадын 4 ангуушад 20 булга, 1000 шахуу хэрмэ баряа.

Тэрэшэлэн «Улаан Тори» колхозой ангуушад 76 булганай, 6300 хэрмэнэй һайн шанартай арһа гүрэндөө тушааба. Ангуушад тус бүридөө хэдэн мянган түхэриг мүнгэ олоһон байна.

Б. Токтохоев.

Мяха, нооһо ехээр абадаг болохын түлөө

ЯРУУНА. Үнгэрэгшэ жэлдэ Яруунын мяха-һүнэй совхозой малшад эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэбөө 101 процент, хони үсхэбэрилхэ түсэбөө 10[illegible] процент дүүргэһэн байна. Тии хэдэ хараалһан хэмжээ-ябуулгануудайнгаа ёһоор совхоз үнеэн бүриһөө 1083 литр һү һааха байһан аад, 1183 литр һаагаа. Мүн тэрэшэлэн мяха нооһо абаха түсэбүүд үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна.

Мүнөө энэ совхозойхид КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ бүхы орон доторнай дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, байша ондо малай ашаг шэмые бүри ехээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэбэ. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо һү — 2,8 дахин, мяха — 2 дахин, нооһо — 2,3 дахин, үндэгэ — 4 дахин ехээр абаха гэжэ шиидхэгдэбэ.

С. Бардунаев.

А Ж А Л А Й В А Х Т А Д А

Манай республикын ажалшад КПСС-эй XX съездые ажалай амжалтаар угтахын түлөө тэмсэжэ байна. Зураг дээрэ: Хандагатайн леспромхозой Доодо складай архим электрохюрөөшэн Устинья Холмогорова модо отолжо байна. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой [illegible] сакманщица Дулма Аюшеева һаа гараһан хурьгадые эдеэлүүлжэ байна. Улан-Удын мелькомбинадай механическа цехын вальцерез Алексей Непомнящих үдэрэйнгөө даалгабарие ходоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Ф. Сорокин, А. Истомин, З. Веснина гэгшэдэй фото.

Профсоюзна хүдэлмэриие ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулха

(Профсоюзай областной конференциһээ)

Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Бурят-Монголой областной хоёрдохи конференци һаяхан болобо. Областной комитедэй тоосоото элидхэлые обкомой түрүүлэгшэ нүхэр Козловская хэһэн байна.

Республикын культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюз һүүлэй жэлнүүдтэ нилээд бэхижэжэ, дүрбэ мянга гаран гэшүүдтэй болоһон байна. Областной партийна организациин хүтэлбэреэр профсоюзна организацинууд хүн зоной дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха, парти, правительствын табиһан шухала зорилгонуудые бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана гэжэ элидхэлшэ болон делегадууд тэмдэглэбэ.

Хэды тиимэ байбашье, культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзна организацинуудай ажал хүдэлмэриинь эмжээн хадаа парти, правительствын табижа байһан эрилтые хангагүй. Һаяхан үнгэрһэн тоосоото-һунгалтын кампаниин үедэ арбаад райкомууд, хэдэн олон месткомуудай хүдэлмэри хангалтагүй гэжэ сэгнэгдэһэн байна.

Олон месткомууд болон райкомууд профсоюзай гэшүүдэй, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэлжэ ябуулнагүй. Илангаяа Хойто-Байгалай, Сэлэнгын, Иволгын, Түнхэнэй, Закаменай аймагуудта, Улан-Удэ городто олон профсоюзна организацинууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Жэшээнь, Хойто-Байгалай аймагта культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райком хоёр жэл соо түрүүлэгшэгүй байгаа. Зарим профсоюзна эхин организацинуудта, тусхайлбал, Бурят-Монголой советскэ уранзохёолшодой правлениин дэргэдэхи профгруппада тоосоото-һунгалтын нэгэ суглаанһаа нүгөөдэ суглаан хүрэтэр профсоюзна гэшүүдэй суглаан болодоггүй байгаа. Республикын лекционно бюрогой, филармониин дэргэдэхи профсоюзна организацинуудта тоосоото-һунгалтын суглааншье үнгэргэгдэнгүй байшоо.

Профсоюзна суглаануудые бэлэдхэл муутайгаар, ёһо дүүргэжэ ябууд зуура үнгэргэдэг баримтанууд олон газарта бии байна. Эгээл иимэ дээрэһээ шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлэл болодоггүй ябадал үзэгдэдэг, профсоюзна организацинуудай хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнууд гүйсэд элирүүлэгдэдэггүй, саг соогоо зайсуулагдадаггүй. Жэшээлбэл, республиканска типографиин ном хабтаһалгын цехтэ профсоюзна суглаан дээрэ оройдоо нэгэ-хоёр хүн үгэ хэлээд, зүбшэһэн асуудал тушаагаа ямаршье тогтоол абангүй үнгэрдэг байна. Тон иимэ шарнууд Бабушкин городой, Байкало-Кударын аймагай профсоюзна организациин хүдэлмэридэ тохёолдодог байха юм.

Иимэ һула муугаар хүдэлдэг дээрэһээ боложо олон профсоюзна эхин организацинууд коллективэйнгээ дунда нэрэ хүндэ багатай байдаг, зарим эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд профсоюзна организациие тоодоггүй байна. Жэшээлбэл, оперо ба баледэй театрын, областной партийна һургуулиин, Бурят-Монголой драматическа театрын профсоюзна организацинуудта иимэ ушар гараһан байна.

Профсоюзна хүдэлмэриин олон газарта муу байһанай түлөө культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Областной комитет мүн лэ ехэхэн зэмэтэй гэжэ делегадууд нүхэд Воробьев (Бабушкин), Афанасьев (Зэдэ), Карбаинов (Заиграй), Красиков (Улан-Удэ), Морозова (Городок) болон бусад шүүмжэлбэ.

— Профсоюзай обком, тэрэнэй президиум али нэгэн шухала асуудал шиидхэхэ гэжэ эхилээд, тэрэнээ эсэстэнь хүргэнгүй орхижорхидог... Жэшээлбэл, 1955 ондо аймаг, городуудай типографиин хүдэлмэришэдэй хоорондохи мүрысөө профсоюзай обком шалгажа байха ёһотой гэжэ хэлсэгдэһэн байха юм. Теэд, нэгэдэхи кварталай дүнгые гаргаад лэ, саашань энээн тухайгаа мартажархёо,—гэжэ делегат Воробьев хэлэбэ.

Обкомой президиумэй гэшүүд нүхэд Козловская, Хамаганова болон бусад эмхи зургаануудаар, предприятинуудаар тон үсөөн ябадаг, профсоюзна эхин организацинуудта бодото туһаламжа үзүүлдэггүй, ехэнхидээ захяа заабари болон тогтоол шиидхэбэринүүдые бэшээд лэ, кабинедтээ һуудаг, канцелярска-албан хойрог ябадалые үгы болгожо шадаадүй байһаар гэжэ олохон делегадууд тэмдэглэбэ.

—Доодо шатын организацитай обкомой президиумэй холбоо барисаагүй, нюдэ балай, шэхэ дүлии һууһан дээрэһээ манай райком хоёр жэлэй турша соо түрүүлэгшэгүй, ямаршье хүдэлмэри ябуулангүй байгаа,—гэжэ Хойто-Байгалай аймагһаа ерэһэн делегат нүхэр Дробышева шүүмжэлбэ.

Конференци дээрэ БМАССР-эй Культурын министр нүхэр Дамдинжапов, профсоюзуудай областной Совпдэй секретарь нүхэр Череп гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзна организацинуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулжа, зургаадахи табанжэлдэ культурын хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ зорюулһан тогтоол конференци баталан абаба. Конференци дээрэ профсоюзай обкомой шэнэ состав һунгагдаба.

Эстонско ССР. Эд хэрэглэгшэдэй обществонуудай Эстонско республиканска союзай Тырмаска ан үсхэбэрилгын фермэ Эстонидохи тон томо фермэнүүдэй нэгэниинь юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус фермэ халтар хара үнэгэдэй ба хүхэльбэ үнэгэдэй 10 мянга гаран арһа худалдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: худалдаа наймаанда эльгээхээ арһануудые хайрсаглажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Ажалшадай культурна эрилтые хангаха

Ажалшадай саг үргэлжэ ургажа байгаа культурна эрилтые хангалгада хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Байкало-Кударын аймагта культурно-гэгээрэлэй олон эмхи зургаанууд бии юм. Тэрэ тоодо аймагай Культурын байшан оролсоно. 1955 оной сентябрь һарада энэ байшангай директорээр нүхэр Корсаков томилогдоһон байна. Тэрэ сагһаа хойшо эндэ бирatай хүдэлмэри хэгдээгүй байһаар.

Уранһайханай самодеятельностиин кружогууд энэ байшангай дэргэдэ эмхидхэгдэнхэй, зүгөөр нэгэшье кружогынь хангалтатайгаар хүдэлнэгүй. Эндэ агитбригада мүн лэ эмхидхэгдэһэн аад, биратай хүдэлмэри хэнэгүй, баянист байхагүй. БМАССР-эй Культурын министерство нэгэ баянистые хэдэн һарын саада тээ эндэ хүдэлмэрилхыень эльгээһэн байгаа. Теэд, гэр байрагүй, ажал хэхэ условигүй дээрэһээ удааншье хүдэлмэрилэнгүй тэрэ хүн ондоо тээшэ ябашаһан байгаа. Аймгүйсэдком тэрэ мэргэжэлтэдэ саг соонь гэр байра гаргажа үгэхэ, түбхинүүлхэ уялгатай аад, анхаралаа табяагүй.

Культурын байшангай уранһайханай хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Перфильев гоё гоёор хөөрэхэһөө бэшэ ажал хүдэлмэри ябуулнагүй.

Мүн лекци, элидхэлнүүд тэндэ хаа яахан үнгэргэгдэдэг. Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулжа, элдэб янзын выставкэнүүдые эмхидхэхээр байгаа. Теэд эндэ энэ талаар юушье хэгдээгүй.

Клубтань үнишэй, хуушарһан кинокартинанууд харуулагдадаг зандаа. Шэнэ картинанууд саг соогоо тус аймагта асарагдадаггүй. Ажалшадта элдэб һонирхолтой шэнэ картинануудые саг соонь харуулдаг болохын түлөө ямаршье хүдэлмэри тус аймагта хэгдэнэгүй.

Аймагай Культурын байшан хуушаршаһан, муу түхеэрэлгэтэй, олонхи скамейкэнүүдынь заһабарилхаар болонхой, стул, столнуудынь үсөөхэн. Тиигээд гэрыншье багахан. Клубайнь сценэ дээрэ олон хүнэй хабаадалгатайгаар зүжэг наада харуулха аргагүй. Үшөө эндэнь аймагай библиотекэ хоёр бишыхан таһалга соо байраланхай. Номойнь шкафуud пеэшэнтэй зэргэлүүлээд табяатай.

Ажалшад хүдэлмэриингөө һүүлээр библиотекэдэ ерэжэ ном, газетэ ба журналнуудые уншаха, мүн марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалха, эрдэмээ дээшэлүүлхэ һанаатай байдаг. Теэд библиотекын уншалгын зал соо һуужа ном уншаха газар байдаггүй бшуу. Юундэб гэхэдэ, уншалгынь зал соо кино харахаяа ерээшэд хододоо үймэжэ байдаг.

Культурын байшангай директор нүхэр Корсаков харюусалгата ажал хүдэлмэреэ һайжаруулха гэжэ оролдоногүй. Эдэбхи гаргажа тэрэнээ бэелүүлһэншье юумэн байхагүй шахуу.

Аймагай хүдөө нютагуудаар байһан клубуудта, улаан булангуудта ба библиотекэнүүдтэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

Жэшээнь, Шэргино тосхондо 1955 оной август, сентябрь, октябрь һарын туршада оройдоо кинокартина харуулагдаагүй байшоо. Кычино, Горбово, Инкино гэжэ багашаг һууриин газарнуудай ажалшад кино харадаггүй гэхэдэ болохо. Эдэ нютагуудта улаан булангууд баригдаха аад, тэндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй эдэбхи оролдолго гаргадаггүй дээрэһээ мүнөө болотор баригдаагүй байһаар.

Эдэ дутагдалнуудые мэдэжэ байгаад, аймгүйсэдкомой Культурын таһагайхид тэдэниие усадхаха хэмжээ абанагүй. Культурын таһагые даагша нүхэр Гинеев хүдөө нютагуудаар ябажа, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэритэй танилсанагүй, тэрэниие шалганагүй.

Культурын министерствын түлөөлэгшэд тус аймагта тон үсөөн ябадаг. Эндэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ бодото туһаламжа тэдэ багаар үзүүлдэг.

Байкало-Кударын аймагай Культурын байшангай ба бусад культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулжа, ажалшадай культурна эрилтые саг соонь хангадаг болохо хэрэгтэй.

Б. Чимидон.

Залуу бэшэгшэдэй ЗОХЁОЛНУУДҺАА

В. ЖАЛСАНОВ.

ДАЛАЙ

Долгидоо эршэдээд, хүмэдхөө
буулгаад,
Далайн шарай түглын барыгаа.
Һүрэг һүрэгөөрнь долгидоо
туугаад,
Һүрөөтэй, замхашагүй хүчхинөө
гаргаа
Уур сухалаа, хэрзэгы аашаяа
Удалан юундэ хүдэлгөө хаб даа?
Замагта хаалтаһаа хашараа хаяа?
Залинта аадарһаа дошхороо гү
даа?
Дабхар, дабхар хаалтануудтай
байлдан,
Далай үни холоһоо сүлөөдэ
дурлаа.
Түмэр тушаае долгидоороо
хаймадан,
Таһалха, удалхаар зоригжон
баталаа.
Урман соогоо, һанаһан дураараа
Урасхалаа залахые далай хүсэнэл.
Сортоото галһаа хохидоһон
дайдаараа
Сэсэгүүдые ургуулхаа далай
эрмэлзэнэл.
Эршэтэ долгидо эрье хударaa
шэдэлэн
Эбхэрнэ далай, нидхэсэ хүдэлгэнэ.
Үндэр, эгсэ хабсагай-эрьень
табинагүй.
Үйрэнэ, бутарна—долгид мүргэнэ.
Уур сухалаа далай бусалгаад,
Урал жабжаараа хөөһэ бураа
Орой дээрэһээнь огторгой
харалаад,
Аадар бороон шаяан адхараа...
Үшөөл үлүүсэер салгидаад далай,
Үерлэн мушхараад, нэрьен
гааралай.
Монсогор, монсогороор хабсагай
хэмхэрээ...
Мушхарана долгид, баһал
гэдэргээ...
Эгээл имээр Алжирай, Мароккын
Эрэлхэг арадууд тэмсэлдэ бодоо.
Эршэтэ тулалдаан заабол асарха
Эрхэ сүлөөе эхэ орондоо!

Д. ГОМБОЖАПОВ.

УБЭЛ

(Этюд)

**Ургэн Сибирь бууралтажа,
Үдхэн тайга нойрсоһондол,
Хүбэн саһаар хушагдажа,
Хүйтэрөө гэжэ мэдүүлнэ.**

**Хүбшэтэ хабсагай хүбхылдэн,
Хүдэр болоһондол үзэгдэнэ.
Уулын модод һэмээхэн
Унтаридаа ааляар шэбэнэлдэнэ.**

**Үдэ, Сэлэнгэ, Баргажан
Уһаа урмэтүүлэн, байрлаба.
Түгнэ, Ярууна, Түнхэн
Түрүүлэн морёо шаргалба.**

**Үбэлһөө айдаг шубуухайнууд
Үни урагшаа ошонхой,
Гансал шаазгай, хуранууд
Гайтай ээзд болонхой.**

**Хүйтэн һалхин эшхэрээд,
Хүүгэдэй хасар хайрана.
Арюун агаар зэнхыгээд,
Аашатай жабараар амилна.**

**Багашуул—баатар зоригтон
Бардамаар «Ура» хашхаралдан
Шаргаа унан, шамдуу урилдан
Шэрүүн агаарта гүйлдэнэ
зугаалан.**

Л. БАНЗАРХАНОВ.

МТС-тэмнай

**Батажаһан байдалтай МТС-най
Байраяа жэрылгээд гоёхон даа.
Байдалаа холбоһон инагууднай
Баран налгай
хүдэлнэл эршэтэй.**

**Арбаяа дүүргэһэн хүбүүднай
Ажаллахаар МТС-тээ сугларнал
даа.
Арбаад мянган гектарнай
Арбайхан таряагаа
долгилуулнал урматай.**

**Толороо шэнэхэн техникэмнай
Туһа ехэтэйгээ харуулнал даа.
Түрүү эрдэмтэй үетэмнай
Техникум, институдһаа
ерэнэл дуратай.**

**Бахим ажаллаһан нүхэднай
Баян ургасаа хуряанал даа.
Байгаа түсэбһөө колхозууднай
Булюулан гүрэндөө
тушаанал хүхюутэй.**

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Үүсхэлгүйгөөр хүдэлмэрилнэ“

1955 оной һүүл багта Түнхэнэй аймагай Жэмһэгэй сомоной Совпдэй хүдэлмэриин дутагдалнуудые шүүмжэлһэн статья манай газетэдэ толилогдоһон байгаа.

Тэрэ статья соо заагдаһан баримтанууд булта зүб байба. Жэмһэгэй сомоной Совпдэй хүдэлмэри тушаа асуудал аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тус сомоной Совет үнгэрһэн жэлдэ хүдэлмэреэ хангалтагүйгөөр ябуулаа гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Сомсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Базаров ниитэ-эмхидхэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулһанайнгаа түлөө тушаалһаа сүлөөлэгдэбэ.

Мүнөө сомоной Совпдэй болон саг үргэлжын комиссиин хүдэлмэри һэргээгдэжэ захалаа. Тодорхойлбол, саг үргэлжын комиссиин хэхэ хүдэлмэриин түсэб зохёогдоо, хэдэн заседани үнгэргэгдэһэн байна. Тус комисси хүдэлмэреэ түсэбэй ёһоор ябуулдаг, сомоной Совпдэй гүйсэдкомой ба сессиин заседани дээрэ зүбшэхэ асуудалнуудые бэлэдхэлгэдэ ходо хабаадалсадаг болоо, гэжэ Түнхэнэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Стрелков манай газетын редакцида мэдээсэбэ.

Малшадта концерт

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой уранһайханай самодеятельностиин коллектив малай фермэ, хүртээр ябажа, концерт харуулхын тула шэнэ программа бэлдэжэ байна. Энэ самодеятельностиие Боной эхин һургуулиин багша Р. Пунсукова хүтэлбэрилнэ.

Тэдэнэй бэлдэжэ байһан программада Н. Балданогой «Колхознигуудай нюдэн хурса» гэжэ пьесэ, бурят ба ород арадай дуунууд оролсоно.

М. Намсараев.

Предприяти бүхэндэ шиидхэгдэхэ ёһотой асуудалнууд

Социалистическэ промышленностиие саашадань хүгжөөхэ ба техническэ шэнэ дэбжэлтэ туйлаха талаар хэ зорилгонуудые табиха зуураа, КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленум үйлэдбэрилэгдэдэг продукциин өөрын үные бүхы аргаар химдаруулха тухай онсо тэмдэглэһэн байна. Продукциин өөрын үные химдаруулта хадаа мүнгэ зөөри ехээр нөөшэлхэ, үйлэдбэриие саашадань үргэдхэхэ арга олгодог. Продукциин өөрын үные химдаруулха түсэб хадаа предприяти бүхэндэ ажалай эмхидхэлые зүбөөр табихые, машина эмсэгүүдые дүүрэн хүсөөрнь ашаглахые, түүхэй эд болон бусад хэрэгэлнүүдээ гамтайгаар хэрэглэхые, хомологдоһон мүнгэ зөөреэ тон зүбөөр гаргашалхые эринэ. Тиимэһээ предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба коллективүүд тус асуудалые амжалтатайгаар шиидхэхын түлөө шангаар тэмсэхэ ёһотой.

Продукциин өөрын үные химдаруулха арга нүхэсэл олон юм. Гэбэшье, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ энэ зорилгые бэелүүлгэдэ гол шухала аргань болоно. Табадахи табанжэлэй турша дотор промышленность дээрэ ажалай бүтээсые 50 процент дээшэлүүлхэ гэжэ хараалагдаһан юм. Тиин табанжэл соо үйлэдбэрилэгдэһэн продукциин дүрбэнэй гурбан хубинь ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр туйлагдаха ёһотой байгаа.

Предприяти бүхэндэ салин хүлһэнэй фондые зүбөөр, наринаар гаргашалха гээшэ мүн лэ тон шухала байна. Жэшээнь, манай республика дотор үгтэжэ байдаг салинтай нэгэ процентые арьбалалта аяар 15 миллион түхэриг болоно. Энэ мүнгөөр 24 квартиратай байрын 8 гэр баригдаха байна.

Үйлэдбэри дээрэ техническэ дэбжэлтэ туйлажа, түрүү дүй дүршэл, шэнэ технологи хэрэглэн, ажалай бүтээсые саашадань дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үные химдаруулха тушаа КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэри дотор заагдана. Иимэһээ партийна, советскэ, ажахын хүтэлбэрилэгшэд энэ заабариие бэелүүлхын түлөө оролдохо ёһотой.

Техническэ дэбжэлтэ туйлаха, шэнэ технологи хэрэглэхэ талаар республикымнай промышленна түрүү предприятинуудта зарим тэды амжалта туйлагдажа байна. Жэшээнь, Ула-нУдын паровозо-вагоно заводто шэнэ технологи хэрэглэхэ, хүдэлмэришэдэй шадабари мэргэжэл дээшэлүүлхэ хэмжээнэй абтаһанай ашаар ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, табанжэлэй түсэб дүрбэн жэл хахад соо 105,3 процент дүүргэгдээ. Эндэ 1955 оной түрүүшын хахад соо уралан наряжуулгын, ухаалан зохёолгын дурадхалнууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, шэнэ түхэлэй 80 гаран түхеэрэлгэ бии болгогдоо. Тормозой колодкые шудхалгада конвейер хэрэглэгдэжэ, бүтээсэнь хоёр дахин дээшэлүүлэгдэһэн байна. Тэрэшэлэн мяха-консервын комбинадта зарим автомадуудай конструкциие шэнэдхэн хубилгаһанай ашаар консервын банка хэлгын хэмжээ мүн лэ хоёр дахин дээшэлээ.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр мүн сэмбын фабрикын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд һүүлэй үедэ хэдэ хэдэн шухала хэмжээнүүдые амжалтатайгаар бэелүүлээ. Сэмбэ нэхэлгээр оронойнгоо түрүү предприятинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл хэрэглэһэнэй ашаар 1955 оной 11 һара соо ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэб 115,3 процент дүүргэгдэбэ. Тиихэдэ продукциин өөрынь үные химдаруулгаһаа 2654 мянган түхэриг арьбалагдаһан байна. Урид хараалагдаһан хэмжээнүүдые саг болзор соонь бэелүүлээд байхадаа тус фабрикынхид үйлэдбэриингөө квадратна метр бүхэнһөө продукци абалгаяа 14 процентээр дээшэлүүлээ.

Иимэнүүд зарим тэды амжалтын туйлагдажа байбашье, республикымнай олохон предприятинуудта доторой арга боломжонуудые ашаглалгаар дутагдалнууд үшөөл олон. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгын шухала асуудалнуудай нэгэн болохо ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилта тон һулаар ябуулагдана. Жэшээ болгон республикынгаа эгээн томо предприятинуудай нэгэнэй—Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой байдалые хараад үзэе. Заводой хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэри дээрэ техническэ дэбжэлтэ туйлаха, ажалай түрүү дүй дүршэл, шэнэ технологи хэрэглэхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлхын түлөө һулаар тэмсэнэ. Ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха хэмжээнэй абтадаггүй дээрэһээ гол түлэб үйлэдбэридэнь ажалладаг хүдэлмэрилэгшэдһөө һураггүй олон хүн түлеэ хюрөөдэхэ, хахалха, хамһабариин бусад хүдэлмэридэ табигданхай. Энээнһээ боложо, заводой үйлэдбэрилэн гаргаһан продукциин өөрын үнэ химдарнагүй, харин дээшэлнэ, гүрэнэй мүнгэ зөөри арьбалха түсэб һара, квартал бүхэндэ дүүргэгдэнгүй үлэнэ. Тэрэшэлэн Галуута-Нуурай рудоуправлениин зарим шахтануудай хүдэлмэри цикличностиин графигта оруулагданагүй. Хэрбээ, энэ түрүү арга хэрэглээ һаа ажалай бүтээсые 30—40 процент хүрэтэр дээшэлүүлжэ, продукциин өөрын үные горьтойгоор химдаруулжа болохо байна.

Ажалай эмхидхэлэй ба техникые ашатлалгын муу, түүхэй эд болон материалнуудаар саг соогоо хангагдадаггүй дээрэһээ республикымнай нютагай промышленностиин, мүн олзоборилтын кооперациин олонхи предприятинууд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэнэгүй. Иимэ хангалтагүй хүдэлмэриин эсэстэ олон миллион түхэригэй эд бараан республикымнай худалдаа наймаанай организацинуудта дутуу үгтэнэ.

Үйлэдбэридэ хэрэглэгдэжэ байдаг түүхэй эд болон бусад материалнуудые гамтайгаар гаргашалха гээшэ промышленна продукциин өөрын үные химдаруулха шухала арга нүхэсэлнүүдэй нэгэн болоно. Арьбалалта хэхын тулада нэн түрүүн конструкторска хүдэлмэриие һайжаруулха, үйлэдбэридөө шэнэ технологи хэрэглэхэ, үлүү гараһан юумэнээ жэжэ детальнуудые бүтээхэ, голодоһо гаргалгые усадхаха хэрэгтэй. ПВЗ-дэ бүтээгдэдэг паровозой золотнигай диск болохо деталь 57 килограмм болодог. Теэд һүүлдэ бэлэн болоходоо тэрэ диск оройдоо 14 килограмм татадаг байна. Энээн дээрэһээ харахада аяар 43 килограмм булад зородоһон боложо, миил һалана. Эдэ баримтанууд хадаа материал болон түүхэй эд арьбалхын, гамтайгаар гаргашалхын түлөө тэмсэлэй һулаар ябуулагдадагые гэршэлнэ. Энэ талаар үшөө нэгэ жэшээ харуулая: республика доторнай гаргашалагдадаг горючиин нэгэ процентнь 3,5 мянган тонно бензин болоно. Энэ бензинээр ашаанай нэгэ автомашина аяар 7 миллион километртэ ябаха байна. Иимэһээ, алмалта, арьбалалта ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ тон ехэ үүргэ дүүргэнэ ха юм.

Предприятинуудые кооперировалхэ ба мэргэжүүлхэ тухай асуудал КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэри соо онсо тэмдэглэгдэһэн байна. Тиимэһээ предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд энэ зорилгые ойрын сагта шиидхэхын тулада зохихо хэмжээ абаха ёһотой. Предприятинуудые имагтал мэргэжүүлээд байбал, доторой арга боломжые дүүрэнээр хэрэглэжэ, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ арга олдохо байна. Мүнөө республикымнай тон олон предприятинууд олон ассортиментын продукци үйлэдбэрилдэг дээрэһээ, түсэбөө саг болзор соонь дүүргэнэгүй, продукциинь шанар ехэ муу байдаг. Жэшээнь, аймагуудтахи 26 предприятида мебель үйлэдбэрилэгдэнэ. Теэд продукциинь өөрынь үнэ Улан-Удын мебельнэ фабрикынхиһаа һураггүй дээшээ байдаг. Энэ фабрикада бүтээгдэһэн түхэреэн столой 79 түхэриг 52 мүнгэтэ байхадань, аймпромкомбинадуудта хэгдэһэн эгээл иимэ стол 105 түхэриг 82 мүнгэтэ болоно. Юун дээрэһээ иимэ ехэ илгаа гаранаб гэхэдэ, аймпромкомбинадууд элдэб олон жэжэ зүйлнүүдые үйлэдбэрилөөд лэ, мебель бүтээхэ талаар гүйсэд мэргэжэлтэй болоогүй, шухала зэр зэмсэгүүдээр дуталдадаг байна. Тиимэһээ шанар муутай, үнэ ехэтэй мебель үйлэдбэрилэгдэнэ.

Предприяти бүхэнэй ашаг олзотойгоор хүдэлжэ, арадай ажахыда хэрэгтэй зүйл, мүн ажалшадта үргэн хэрэглэлэй эд бараа элбэгээр үйлэдбэрилхын тулада шухала хэмжээ абаха саг ерээ. Гарза ехэтэйгээр хүдэлдэг багахан предприятинуудые хамтаруулан томодхохо, хамжан хүдэлдэг болгохо хэрэгтэй. Тиигэхэтэеэ хамта ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ, мүн продукциин өөрын үные химдаруулгада туһа хүргэмөөр али бүхы арга боломжоёо дүүрэнээр хэрэглэхэ тон шухала.

Эдэ зорилгонуудые зүбөөр шиидхэхэ, ажалай бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын тулада предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд доторой резервүүдые дүүрэнээр ашаглахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой.

Р. ШНИПЕР, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совпдэй гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшын орлогшо.

Югославско-египетскэ хамтын мэдүүлгэ

КАИР, январиин 6. (ТАСС). Каирска радиогой дамжуулhанай ёhоор, 1955 оной февраль соо эхилhэн хэлсээгээ дахяад hэргээжэ, Дунда Востоктохи болон Европын урда хубидахи байдалые оруулалсан, уласхоорондын байдал тушаа hанаhан юумэнүүдээ хэлсэhэн, мүн тэрэшэлэн Египет Югослави хоёрой хоорондохи харилсаанууд болон холбоо барисаае бэхижүүлхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсэhэн байнабди гэжэ Югославиин президент Тито болон Египедэй премьер-министр Насер гэгшэдэй тунхаглаhан хамтын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Хэлсээниинь хани барисаанай, бэе бэеэ ойлголсолгын оршон байдалда, эбтэ хани барисаата оронуудай хоорондо болоhондол адляар үнгэрhэн байна. Уласхоорондын мүнөө үеын байдалай гол шухала асуудалнуудаар hанал нэгэтэй байhаниинь президент Тито болон премьер-министр Насер хоёрой мэдүүлгэ соо саашадаа хэлэгдэнэ. Дайнай аюул бага болоо, мүнөө үеын байдал юрэнхы дээрээ hайжараа гэжэ тэрэ хоёр политическэ ажал-ябуулагшад тоолоно. Зүгөөр «хүйтэн дайнай» хойшолонгууд зарим районуудта үшөөл бии, түгшүүрилые шангадхана гэжэ тус мэдүүлгэ соонь тэмдэглэнэ. Түгшүүрилые hуларуулгада зорюулагдаhан ямаршье хүсэл оролдолго хадаа хэлсээнүүдые хэхэ үндэhэ hуурие үргэдхэнэ. Ямаршье бүлэглэлнүүдтэ хабаадалгаhаа арсаха гэhэн политикые оронууднай ябуулна гэжэ президент болон премьер-министр дахяад мэдүүлнэ.

Сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгуулдаг, пактнуудые баталдаг политикада гол анхарал табихада тон аюулта яаралтай зэбсэгжэлгэ хэгдэхэ болоно, оронуудай бэе бэеэ ойлголсохогүй ябадал гарана, бүхы дэлхэй дээрэ түгшүүрил ехэ болоно гэжэ тэдэнэр мүн тэрэшэлэн үгэеэ ойлголсобо.

Эб найрамдал хадаа Азиин болон Африкын оронуудай Бандунгска конференциин hайшааhан ёhо гуримтай тааруулан, бүхы оронуудай бэеэ даанхай байдалай ба хүсэд тэгшэ эрхын үндэhэ hуури дээрэ бүхы талаар хани харилсаа тогтоохо аргаар лэ бэхижүүлэгдэжэ болохо байна гэжэ мэдүүлгэ соонь заагдана.

Индидэхи английска компаниин хүдэлмэришэдэй забастовко

ДЕЛИ, январиин 5. (ТАСС). «Хиндустан стандард» газетын мэдээсэhэнэй ёhоор, англичанинуудта хабаатай трамвайна компаниин 10 мянга шахуу хүдэлмэришэд үсэгэлдэр Калькуттада забастовко хээ. Хүдэлмэришэд хадаа салин доошолуулhаниие нь буруушаажа забастовко хэhэн байна.

Город соо трамвай ябахаяа болинхой.

ООН-ой гэшүүн болгон абаха тухай Суданай гүйлтэ

КАИР, январиин 6. (ТАСС). Хартумhаа мэдээсэhэнэй ёhоор, Суданай гадаадын хэрэгүүдэй министрын уялгануудые дүүргэгшэ Мубарак Зарук гэгшэ Суданиие ООН-ой гэшүүн болгон абаха тухай гүйлтэтайгаар ООН-ой генеральна секретарьта бэшэг эльгээбэ.

США-гэй конгрессто

ВАШИНГТОН, январиин 6. (ТАСС). «Ороной байдал тухай» президент Эйзенхауэрэй заншалта бэшэг үсэгэлдэр США-гэй конгрессто соносхогдоhон байгаа. Тус бэшэг соо ороной дотоодын байдал тухай, гадаадын ба сэрэгэй политикын талаар правительствын гол программна заабаринууд тухай бэшэгдэhэн байна.

Испанска Мароккодохи байдал

ПАРИЖ, январиин 6. (ТАСС). «Юманите» газетын мэдээсэhэнэй ёhоор, «Протекторадай» журамые болюулха, марокканска арадта бэеэ даанхай байдал олгохо эрилтэ табиhан Мароккын испанска зоной нютагай хүн зоной дунда забастовконууд, олониитын хабаадалгатай жагсаалнууд болоно.

hаяхан Мелилья городто хүсэтэ демонстраци боложо, Мароккын территориие (мүнөө үедэ тус территори гурбан зонодо: французска, испанска ба «уласхоорондын» зононуудта хубаагдаhанхай) нэгэдүүлхын түлөө тэмсэлэй лозунг доро үнгэрөө. Энэ районо түмэрэй рудниигуудай хэдэн мянгаад хүдэлмэришэд забастовко соносхоо. Салингыень ехэдхэхые эрихэhээ гадна, эдэ хүдэлмэришэд оронииие бэеэ даанхай байдалтай болгохо тухай политическэ эрилтэ табиhан байна.

Франциин ажалшад арадай фронтын правительство байгуулхые эринэ

ПАРИЖ, январиин 5. (ТАСС). Национальна суглаанда hунгаха hунгалтанууд дээрэ коммунистическэ партиин туйлаhан толотомо амжалта болон тус hунгалтануудай үедэ Франциин демократическа хүсэнүүдэй нягтаран нэтэдэлгэ хадаа арадай шэнэ фронт байгуулхын түлөө үргэн олон ажалшадай эрмэлзэлгын ургажа байhанай үрэ дүнгынь мүн болоо. Арадай фронт хадаа эб найрамдалай политика ябуулха, социальна дэбжэлтэ хангаха, ажалшадай ажабайдалые hайжаруулха, демократическа эрхэ сүлөөе хүндэлхэ байгаа. Коммунистнуудай, социалистнуудай, радикалнуудай болон парламентска зүүнэй бусад бүлэгүүдэй түлөөлэгшэнэрэй хабаадалгатайгаар арадай фронтын правительство байгуулхын түлөө тэмсэл hунгалтануудай hүүлээр бүхы орон доторнь дэлгэрhэн байна.

«Юманите» газетын мэдээсэhэнэй ёhоор, Бельфортохи «Альстом» гэдэг завод дээрэ ажалшад—коммунистнууд, социалистнууд болон радикалнууд хамтын резолюци баталан абажа, тэрээн соогоо арадай интересүүдые хамгаалха зорилгоор арадай шэнэ фронт байгуулхые эринэ.

Парижска электростанциин хүдэлмэрилэгшэд радикалнуудай партиин, социалистическэ партиин болон коммунистическэ партиин хүтэлбэрилхы органуудта бэшэг эльгээбэ. Арадай фронтын правительствын түшэг тулгууринь боломоор олонхидые шэнэ национальна суглаан дотор бии болгохо арга боломжо бии гэжэ электростанциин хүдэлмэрилэгшэд тус бэшэг соогоо бэшэhэн ба французска арадай энэ гүнзэгы ехэ hанал хүсэлые бэелүүлхыень гурбан партиие уряалhан байна.

Франциин республиканска залуушуулай союзай национальна бюро, тэрэшэлэн Сен-Клудахи «Дассо» гэдэг авиационно заводой хүдэлмэришэд ба бусад олон предприятинуудай ажалшад мүн тиимэ резолюци баталан абаhан байха юм.

Шэнэ национальна суглаан дотор зүүнэй тала баригшадай ехэнхиие байгуулмаар арга боломжо бии болоо, зүгөөр энэ ехэнхиие тэрээндэ депутадууд, коммунистнуудай хабаадаhан лэ ушарта байгуулжа болохо байна гэжэ «Юманите» газетэ бэшэнэ. «Мүнөө тохёолдоод байhан үедэ хоёр зам бии болонхой гэбэл: нэгэ hаа социалистнууд болон радикалнууд коммунистнуудтай союз байгуулха, энэнь арадай фронт байгуулха ябадал болоно, үгы hаа «республиканска фронт» гэжэ нэрэтэйгээр нэгэдэдэг партинууд үргэн ниитэ hунгагшадай буруушаадаг политика ябуулжа байдаг хархис политическэ партинууд болон бүлэгүүдтэй союз байгуулха,—гэжэ «Юманите» бэшэнэ. Хоёрдохи союз хадаа коммунистическэ партиин түлөө голосуудаа үгэhэн hунгагшадай дура зоригто таарахагүй, мүн тэрэшэлэн социалистнууд болон радикалнуудта голосуудаа үгэhэн хэдэ хэдэн миллион hунгагшадай дура зоригто таарахагүй байна,—гэжэ газетэ үргэлжэлүүлнэ».

США-гэй электригүүдэй забастовко үргэлжэлнэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 5. (ТАСС). «Вестингауз электрик корпорейшн» гэдэг компаниин 48 завод дээрэхи забастовко гурбадахи hараяа үргэлжэлжэ байна. 40 мянган хүдэлмэришэд—электропромышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай гэшүүд, электро болон радиопромышленностиин хүдэлмэришэдэй нэгэдэмэл профсоюзай 14 мянган гэшүүд забастовко хэнэ.

Ерэхэ жэлдэ хүдэлмэришэдэй тоое горьтойхоноор хороохо ба салингыень дунда зэргээр 20 процент бага болгохо гэжэ хараалан, заводууд дээрэхи хүдэлмэрие тус компаниин хүшэр хүндэ болгоhоной эсэстэ забастовко болоhон байна. Тэрэшэлэн тус компани хадаа мэргэжэлтэ хүдэлмэришэдэй зэргыень доошолуулха аргаар салингыень бага болгохо гэжэ оролдоно.

Забастовко болюулхыень хүдэлмэришэдые баадхаха гэжэ декабриин тэн багта тус компани хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абабашье hаа, тэмсэлдэ бодоhон хүдэлмэришэдэй зэргые эбдэжэ шадаагүй.

Удаань Нью-Йорк, Пенсильвани болон Мерилэнд гэдэг штадуудай губернаторнууд арбитраж хэхэ тухай дурадхалтайгаар тус компанида хандаhан байгаа. Профсоюзууд арбитраж хэхэ тухай зүбшөөрhэн байгаа, гэбэшье тус компани заводуудые «эрхилэлгэдэ хамааралсалга» гэжэ тэрэниие тоолоод, буруушааhан байна. Тус дурадхалhаа компаниин арсаhан ябадал хадаа өөрынгөө предприятинууд дээрэ профсоюзуудые усадхаха гэhэн «Вестингауз электрик» гэдэг компаниин эрмэлзэлгые гэршэлнэ гэжэ «Нью-Йорк пост» гэдэг буржуазна газетэшье бэшэнэ.

Профсоюзуудта эсэргүүсэн «Вестингауз электрик» гэдэг компаниин хэhэн тэмсэлынь үшөө бүри ехээр шангадана. Январиин 2-то Колунбус городто (Огайо гэдэг штат) нютагай полици ууралай турбинануудай заводые хүреэлээд байhан пикетчигүүдтэ добтолго хэhэн байна. Профсоюзна хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, полицейскэнүүд 27 наhатай хүдэлмэришэн Тедлок гэгшые алаа, олон хүниие шархатуулаа, 90 гаран хүниие арестовалаа.

Полицейскэ энэ хэhээлтые буруушаан мэдээсэхэ зуураа, профсоюзууд забастовщигуудта үргэнөөр туhалха hанаатай гэжэ профсоюзна газетэнүүд заана.

Хэрбээ электригүүдэй диилдээ hаань, промышленнигуудай национальна ассоциациин съезд дээрэ үнгэрэгшэ жэлэй декабрь соо соносхогдоhон политикатай тааралдуулан американска профсоюзуудай эрхэнүүдтэ шэнэ добтолго болохо байна гэжэ профсоюзна хэблэл тэмдэглэнэ.

Алжиртахи байдал

ПАРИЖ, январиин 5. (ТАСС). Алжиртахи сэрэгэй болон политическэ байдалай шэнээр бэрхэдэhэн тухай французска хэблэл мэдээсэнэ. Үсэгэлдэр ороной хэдэ хэдэн районуудта, тусхайлбал, Константинай болон Орон гэдэг департаментнуудта, французска сэрэгүүд болон алжирска буhалгаашадай хоорондо зэбсэгтэ тулалдаанууд болоо. Тэдэ тулалдаануудай эсэстэ алишье таладань алагдаhан ба шархатаhан хүнүүд бии.

Алжиртахи түгшүүрил хадаа өөрынгөө байдалые тодорхойлхо тухай эрхэ алжирска арадта олгохо гэhэн тус арадай эрилтые хангаха ябадалhаа французска правительствын арсаhантай дашарамдуулан болоhон байна гэжэ хэдэ хэдэн газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Алжирецүүдтэ политическэ эрхэ олгохо ябадалай түрүүшын алхам болгон алжирска хэдэ хэдэн партинуудай хүтэлбэрилэгшэд нэгэдэмэл түлөөлэгшэнэрэй органуудые байгуулхые эринэ.

Константинай департаментын генеральна советэй түрүүлэгшэ, алжирска суглаанай гэшүүн Бен Салем Аиссын мэдүүлгэ хэблэлдэ тунхаглагдаа. Тэрэ хадаа «алжирай ажаhуугшадай хоорондо хүсэд дүүрэн политическэ тэгшэ эрхэ байгуулха» гэжэ эринэ ба «Алжир Франциин нэгэн хубинь юм гэhэн хэбэртэй баталамжые» худал хуурмаг зүйл гэжэ нэрлэhэн байна.

«Алжиртахи мүнөө үеын журамые, дүүргэгдээгүй найдуулгануудай журамые, демократи болодог бүхы юумые мэхэлэлгын ба эбдэлгын журамые» буруушааhанай тэмдэг болгон өөрынгөө бүхы тушаалнуудhаа арсаха тухай Бен Салем Аисса гэгшэ мэдүүлээ.

«61-нэй комитет» гэжэ нэрэтэй комитедтэ нэгэдэhэн Алжирай элитэ олон политическэ ажал-ябуулагшад «алжирска арадай хуулита ёhоной хүсэл эрмэлзэлгэдэ таараха политикын» французска шэнэ правительствын тогтоогдоhонhоо хойшо хоёр hара соо байгуулагдаагүй hаань тушаалhаа хамтадаа арсахабди гэжэ соносхоо. («61-нэй комитедтэ» алжирска суглаанай 42 гэшүүн, франциин национальна суглаанай 10 депутат, республикын советэй 5 гэшүүн, Алжирhаа французска союзай суглаанай 4 советник оролсоно). Франциин национальна суглаан болон правительство хадаа алжирска нацые мэдэрэн тоохо, политическэ хэрэгээр түрмэдэ хаагдагшадые болон сүлөөгөө хаhагдагшадые сүлөөлхэ, мүн тэрэшэлэн элдэб янзын политическэ үзэлтэй алжирска арад зоной түлөөлэгшэнэртэй правительствын эрхэтэйгээр хэлсээнүүдые хэхэ гэжэ тус комитедэй баталан абаhан резолюци соо хэлэгдэнэ.

Турцида юумэнэй сэн ургана

АНКАРА, январиин 6. (ТАСС). «Улус» гэдэг газетэ орон дотор юумэнэй сэнгэй ургаhан тухай мэдээнүүдые толилно. Мүнөө үедэ промышленна эд бараанай сэн 1955 оной эхиндэ байhантай сасуулхада 65,4 процентээр ургаа, тиихэдэ эдеэ хоолой продуктнуудай сэн 39,6 процентээр хүндэрhэн байна.

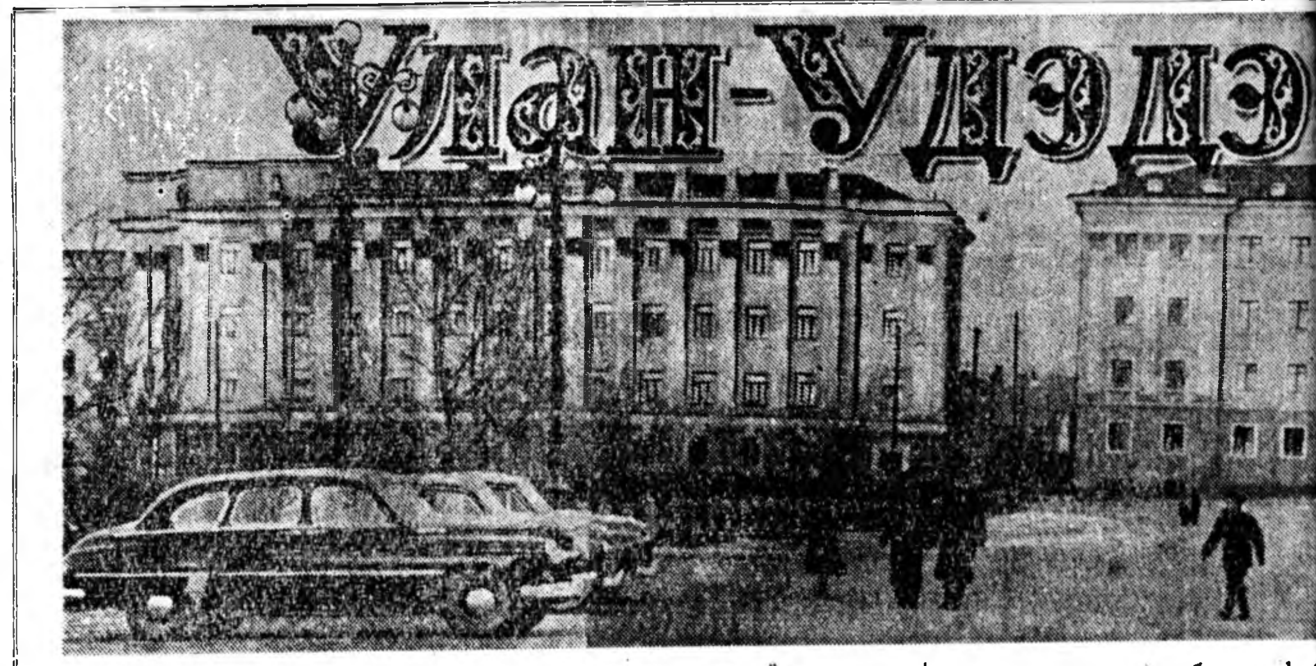

Шэнэ жэлдэ иимэ юумэ хэгдэхэ

1956 ондо Улан-Удэдэ нилээд олон шэнэ предприятинууд баригдахаар хараалагдана.

1956 ондо трамвайна депо баригдажа эхилхэ. «Бурмонголстройн» трест «Труд» артельдэ гоёор хубсаhа оёдог ателье мод гэжэ мастерскойн байшан барижа дүүргэхэнь. Тэндэнь оёлгын цехүүдhээ гадна, клуб, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ кружогуудай хүдэлмэрилхэ таhагууд, тус артелиин конторын таhаг түхеэрэгдэхэ.

Байгша оной нэгэдэхи кварталда «Победа» артель гоёор хубсаhа оёдог ателье, фотоателье барижа эхилхэнь, мүн Революциин нэрэмжэтэ талмай дээрэ «Восход» артель ажалшадай ажабайдалай эрилтэнүүдые хангаха мастерскойнууд ба павильонуудые нээхэ юм.

Предприятинуудые үргэдхэлгэ

Кировэй нэрэмжэтэ артель шаажан гүйлгэhэн амhарта үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо hураггүй ехээр хэхэ юм. Хэрбээ 1955 ондо 320 тонно тиимэ амhарта бүтээн гаргаhан байгаа hаа, 1956 ондо 800 тонно, 1957 ондо — 1000 тонно бүтээхээр хараалба.

Мүн «Керамик» артелиин хирпиисын завод 1956 ондо хирпиисэ сохилгоёо нилээд ехэ болгохо юм.

Байгша ондо Серовой нэрэмжэтэ артель мебельнэ фабрика барижа эхилхэнь. Тус фабрика фанерованна мебель хубсаhанай шкаф, номой шкаф, зөөлэн диван хэхэ байна.

Манай артистнарай гастрольнууд

СССР-эй Гастрольбюрогой маршрудаар Бурят-Монголой гүрэнэй хатар ба дуунай ансамбль түрэл оронойнгоо олохон городуудаар ябажа, үндэhэн бурят искусствоя харуулжа эхилбэ.

Мүнөө ансамбль Иркутск, Красноярск, Кемерово городуудаар концертнүүдые харуулаад, Новосибирск хүрэбэ. Удаань ансамбль Омскдо концерт харуулаад, Казахстанда ба Кавказай республикануудта ошохо юм.

Гадна, Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин хоёр эстрадна бригада Ахын, Түнхэнэй, Хориин, Хэжэнгын, Яруунын, Заиграйн аймагуудта концерт харуулхаяа гараа.

Бэлигтэй артистнарай концертнүүд

1956 ондо Бурят-Монголой гүрэнэй филармони советскэ искусствын элитэ мастернуудай гастрольно олон концертнүүдые эмхидхэхэ.

Январь hарада ород ба цыган дуунуудые дууладаг артист Вадим Козин городой ажалшадта концерт табиха. Январиин 20 багаар РСФСР-эй габьяата артистка, Сталинска шангай лауреат М. П. Максакова концерт харуулха. Мүн январиин эсэсээр СССР-эй арадай артист, Сталинска шангай лауреат Сергей Бондарчук манай городто ерэхээр хараалагдана.

Байгша оной нэгэдэхи кварталда Украинска ССР-эй арадай артистка Станиславова гай бригада, РСФСР-эй габьяата артист, Сталинска шангай лауреат П. Нечепоренко, Бухэсоюзна радиогой солистка В. Красовицкая, РСФСР-эй арадай артистка, Сталинска шангай лауреат Казанцева, уласхоорондын конкурсын лауреат, пианист Д. Паперно гэгшэд ерэхээр хүлеэгдэнэ.

Тобшо hонин

☆ Үнгэрэгшэ жэлдэ Хэжэнгын МТС-эй олохон механизаторнууд өөhэдтөө гэрнүүдые барижа түбхинөө. Тэдэнэй тоодо нүхэд Ц. Горбаев, Д. Дамбаев, А. Иванов, А. Матвеев ба бусад бии.

П. Буянтуев.

☆ Закаменай аймагай Культурын байшангай уранhайханай самодеятельностиин коллектив Мыло-Бортын сомоной колхознигуудта, Баян-Гол тосхоной ажалшадта концерт харуулба. hаяар энэ коллектив Городок городто концерт харуулха юм.

Б. Доржиев.

☆ Ториин аймагай «Улаан Тори» колхозой тарянажалай нэгэдэхи бригадынхид малшадтай хамта воскресник үнгэргэбэ. Тэдэнэр гурбан үдэрэй туршада 360 модо унагаажа таллуулаа. Энэ хүдэлмэридэнь Ториин МТС колхоздо ехэ туhаламжа үзүүлээ.

ҮБЭЛ

(Фенологой тэмдэглэл)

Энэ үбэл ехэ оройтожо эхилээ. Республикын территори дээрэ декабриин тэн багаар саhан ороhон байна. Манай эндэ ехэ хүйтэн үбэл болобошье hаа, hальхигүй байдаг.

«Январь — үбэлэй зүрхэн юм» гэжэ арад зон хэлсэдэг. Үнэхөөрөөшье энэ hарада агаарай температура 45—51 градус хүйтэн болодог. Заримдаа энэ үедэ наран игаажа, дал дээрэхи саhанай заха үзүүр хайлажа, уhан гоожодог. Иимэ дулаан үдэрнүүдэй удаа баhа хүйтэржэ захалдаг.

Январь hарада Байгал далай тогтодог, гансал Ангара мүрэн хүрэнгүй, мүнгэлит уhаяа бурьялуулжа байдаг.

Февраль hара хүйтэншье hаа, наратай сэлмэг үдэрнүүдээр элбэг. Энэ үедэ үдэр нэмэжэ, наран хурсаар игаажа захалдаг. Тиимэhээ февралиие «гэрэлтэ хабар» гэжэ арад зон нэрлэдэг байна. Февралиин эсэсээр үдэрынь дулааржа, саhан хайладаг, харгы хаpалжа захалдаг юм. Энэ hарын тэн багаар хүхэ буха дуугаа дэлгэжэ, хабарай дүтэлhэнэй тэмдэг үгэдэг.

Байгал шадарай үбэлэй хэдышье хүйтэн hаа, Ангара мүрэнэй хүрэдэггүй газарта нугаhан үбэлжэжэ гарадаг.

Үбэлэй үедэ ан гүрөөhэн, шубуу шонхорой амидарал эрид хубилдаг. Шубуу шонхор эдеэ хоол бэдэржэ. тосхон hууринуудта дүтэлэн ерэдэг. Ой тайгада хура шубуун хуhанай залаа, hойр—нарhанай шэлбэhэ эдижэ амидардаг. Гүрөөhэн саhа багатай жалга, тала руу шэглэдэг.

Үбэлдөө баабгай, тарбаган, доргон гэхэ мэтэ ангууд нүхэн соогоо гүнзэгы нойроор унтадаг. Февралиин эсэсээр эмэ баабгай түрэдэг.

И. Котов.

Сталинградска мяханай комбинадта туhаламжа

Үнгэрэгшэ жэлэй эсэсээр Улан-Удын мяха-консервын комбинат Сталинградска мяханай комбинадта ажалай туhаламжа үзүүлхын түлөө хорёод түрүүшүүлые эльгээhэн юм. Манай республикаhаа ошоhон мал үүсэлэгшэд нүхэр Дегтяревой хүтэлбэри доро тэндэ хүдэлмэрилхэ зуураа, бусадта ажалай эрхим жэшээ харуулhан байна.

Сталинградска мяханай комби[натай] дирекци мал үүсэлэлгын ма[стер] нүхэр Дегтярёвто, мал үүслэг[шэд] Е. М. Юсупова, А. Ф. Сизна, Т. Петрова болон бусадта баясха[л] хүргөө.

Н. Святогор

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

Гүрэнэй урьhаламжануудаар 1956 ондо үнгэргэхэ шүүбэритэ тиражуудай, мүн үныень түлэхэ тиражуудай

ТУСЭБ

Урьhаламжануудай нэрэ	Шүүбэритэ тиражууд: Тиражуудай №№	Шүүбэритэ тиражууд: Тиражуудай болохо үдэр	Үныень түлэхэ тиражууд: Тиражуудай №№	Үныень түлэхэ тиражууд: Тиражуудай болохо үдэр
1948 ондо гаргагдаhан Гүрэнэй 2 процентнэ урьhаламжа.	17 18	июниин 10-да декабриин 16-да	5	декабриин 17-18-да
СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Хоёрдохи урьhаламжа.	17 18	январиин 22-то июлиин 22-то	5	октябриин 21-дэ
СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Гурбадахи урьhаламжа.	15 16	февралиин 26 да августын 12-то	4	ноябриин 11-дэ
СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Дүрбэдэхи урьhаламжа.	13 14	мартын 18-да августын 5-да	3	декабриин 9-дэ
СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй Табадахи урьhаламжа.	11 12	апрелиин 29-дэ октябриин 14-дэ	2	октябриин 15-да
СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1951 ондо гаргагдаhан) Гүрэнэй урьhаламжа.	9 10	мартын 4-дэ сентябриин 16-да	1	сентябриин 17-до
СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1952 ондо гаргагдаhан) Гүрэнэй урьhаламжа.	7 8	майн 20-до декабриин 30-да		
СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1953 ондо гаргагдаhан) Гүрэнэй урьhаламжа.	5 6	майн 6-да сентябриин 2-то		
СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1954 ондо гаргагдаhан) Гүрэнэй урьhаламжа.	3 4	апрелиин 22-то августын 26-да		
СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1955 ондо гаргагдаhан) Гүрэнэй урьhаламжа.	1 2	июлиин 15-да ноябриин 18-да		
Гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьhаламжа.	49 50 51 52 53 ба 9 (нэмэлтэ) 54	январиин 30-да мартын 30-да майн 30-да июлиин 30-да сентябриин 30-да ноябриин 30-да		

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00656. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3